

F-171

1977

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

გრძანებათა და ინსტრუქციათა

კრებული

11

СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ნოემბერი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1977
წლის 5 ნომბრის ბრძანება № 685

მოსწავლე-ახალგაზრდების კონუნისტურ აღზრდაში სახელმწიფო
სიმბოლოების—ჰიმნის, დროშისა და გერბის როლის
გაძლიერების შესახებ

საკვ ცენტრალური კომიტეტის მაისის (1977 წ.) პლენუმმა მო-
წონა და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1977 წლის
27 მაისის ბრძანებულებით დამტკიცდა საბჭოთა სოციალისტური
რესპუბლიკების კავშირის სახელმწიფო ჰიმნის ტექსტი და მუსიკალუ-
რი რედაქცია. ახალი სახელმწიფო ჰიმნის შესრულება დაიწყო 1977
წლის 1 სექტემბრიდან ეს უაღრესად დიდმნიშვნელოვანი მოვლენა
სერიოზულ ამოცანებს უყენებს სახალხო განათლების ორგანოებს,
სკოლების პედაგოგიურ კოლექტივებს მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტი-
კური და ზნეობრივი აღზრდის სფეროში. იგი განსაკუთრებულ
მნიშვნელობას იძენს დღევანდელ ეტაპზე, როცა მოელი ჩვენი ქვეყა-
ნა ემზადება დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 60-
წლისათვის ღირსეულად შეხვედრისათვის.

კონუნისტური აღზრდის ფორმებისა და მეთოდების მდიდარ
არსენალში, რომელსაც ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა იყენებს, დიდ
როლს ასრულებს სიმბოლოცა, ჩვენი სახელმწიფოს მთლიანობის, იდე-
ურ-პოლიტიკური მრწამსის გამომსახველი რეალები. მათ შორის
უმნიშვნელოვანესია საბჭოთა კავშირის ოფიციალური სიმბოლოები:
სახელმწიფო ჰიმნი დროშა და გერბი.

სახელმწიფო ჰიმნის ახალმა ტექსტმა და მუსიკალურმა რედაქ-
ციამ ნაყოფიერი ზეგავლენა უნდა მოახდინოს მოსწავლის პიროვნების
იდეურ-პოლიტიკური, პარტიული, ინტერნაციონალური, ზნეობრივი
და ესთეტიკური აღზრდის პროცესზე; აამაღლოს მოზარდთა პირადი

მარქსის სახ. სსრ
სახელმწიფო
სიმბოლოები

და კოლექტიური პასუხისმგებლობა; განუმტკიცოს მათ პრინციპული
და სოციალისტური დისციპლინა.

სკოლების, სკოლისგარეშე და სკოლამდელი აღზრდის დაწესე-
ბულებების ყოველმა პედაგოგმა პირადი მაგალიდი უნდა აღზარ-
დოს მოსწავლის შეგნეაში პატივისცემა და სიყვარული საბჭოთა სიმ-
ბოლოსადმი, ჩვენი სოციალისტური სინამდვილისადმი, რომლის ძლი-
ერებისა და დიდების აღმნიშვნელია სახელმწიფო დროშა, გერბი
და ჰიმნი.

მიზარდ თაობას ღრმად და საფუძვლიანად უნდა განეზარტოს,
რომ სახელმწიფო დროშა, გერბი და ჰიმნი განუყოფელი ნაწილია
საბჭოთა ხალხის რევოლუციური, სარძოლო და შრომითი ტრადი-
ციებისა; ჰიმნი უმდიოროს საბჭოთა ხალხის ურღვევ მეგობრობას,
ჩვენს წინსვლას, კომუნისტურ პარტიას, რევოლუციის დიდ ელანს ვლადიმერ ილიას ძეგლებს;

პედაგოგიური კოლექტივების, სოციალური პედაგოგის მეთაო-
ბის მიზანი უნდა იყოს ის, რომ მოსწავლეებმა კარგად იცოდნენ ჩვენი
სამშობლოს ისტორია, რომელიც უშუალოდ და დაკავშირებული წი-
ცელდობისა, მის ფერასა და გერბის შინაარსობრივ მხარესთან,
რომ სახელმწიფო დროშის ყოველი აღმართვა, ჰიმნის ყოველი შესრუ-
ლება და გერბის აღქმა მიზარდებში იწვევდეს ქვეყნობის სიამაყის
გრძნობას, ახალი დროისადმი, ახალი ცხოვრების დამკვიდრებისადმი,
უცილობელი და ლოგიკური გამარჯვებისადმი თბილისტურ სულს-
კვეთებს. განსაკუთრებით ხაზი უნდა გაესვას იმ ჩვევის გამომუშავე-
ბას, რომ სსრ კავშირის ჰიმნს—სამშობლოს მთავარ სიმღერას—იმე-
ნჯ და ასრულებენ ფეხზე ამდგარი, ხოლო პიონერები სა-
ლუტს აძლევენ.

მოსწავლე-ახალგაზრდობის კომუნისტურ აღზრდაში საბჭოთა
სოციალისტური რესპუბლიკის კავშირის სახელმწიფო ჰიმნის, დრო-
შისა და გერბის როლის გაძლიერების მიზნით

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

I. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა,
სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქალაქეთისა და რაიონების განათლების განყო-
ფილებებმა, სასწავლო-აღმზრდელობითი დაწესებულებების ხელმძღვა-
ნელებმა:

I. 1. — იდეურ-პოლიტიკური აღმზრდელობითი მუშაობა მართონ ისე, რომ ყოველმა პედაგოგიურმა და მოსწავლე აკოლმეტივმა ნაიღად გაიაზროს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მისის (1977 წ.) პლენუმის დადგენილება და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1977 წლის 27 მისის ბრძანებულება სსრ კავშირის სახელმწიფო ჰიმნის შესახებ, როგორც დიდი სახელმწიფოებრივი და პოლიტიკური მნიშვნელობის მოვლენა; ეს მუშაობა მკიდროდ დაუკავშირონ იმ საქმიანობას, რომელიც დაკავშირებულია დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-60 წლისთავთან.

I. 2. — ყოველ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში, სკოლა-ინტერნატში, სააგშვო სახლში, სკოლისგარეშე და სკოლაშივე ი აღზრდის დაწესებულებაში დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი, რათა სექტემბრის თვეში ყველა მოსწავლემ შეისწავლოს სსრ კავშირის სახელმწიფო ჰიმნის ტექსტი, გაეცნოს მის მუსიკალურ რედაქციას, აგრეთვე სხვა სახელმწიფო სიმბოლოების— დროშისა და გერბის ისტორიას. გაავალისწინებულ იქნეს, რომ ამ სიმბოლოს ვიზუალური აღქმა პირველი საფეხურია, უფრო მაღალი— მისი შინაარსი, რომლის აღქმა და შეცნობა, რწმენად გადაქცევა არის აღმზრდელობითი მუშაობის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანა.

I. 3. — მიაქციონ საგანგებო ყურადღება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ჰიმნის— „ინტერნაციონალის“ და საქართველოს სსრ სახელმწიფო ჰიმნის შესწავლას, აგრეთვე პიონერული და კომკავშირულ ორგანიზაციების სიმბოლიკის მიზანდასახულ, გონივრულ გამოყენებას.

2. დაწესდეს სსრ კავშირის და საქართველოს სსრ სახელმწიფო ჰიმნების შესრულება იმ ტრადიციულ სასკოლო ზეივებზე, რომ ებიც დაკავშირებულია:

- დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის წლისთავთან;
- სსრ კავშირის შექმნის წლისთავთან;
- საბჭოთა კონსტიტუციის დღესთან.
- ვ. ი. ღენინის დაბადების დღესთან.
- ფაშისტურ გერმანიაზე გამარჯვების დღესთან.
- საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების წლისთავთან.

3. სსრ კავშირის სახელმწიფო დროშის დებულებიდან გამომდინარე, აღიმაართოს ყველა სკოლასა და სკოლისგარეშე დაწესებულე-

ბაში სსრ კავშირის სახელმწიფო დროშა 8 მარტს, 22 აპრილს, 1 და 2 მაისს, 9 მაისს, 7 და 8 ნოემბერს, 7 ოქტომბერს.

საქართველოს სსრ სახელმწიფო დროშის დებულებიდან გამომდინარე აღმართოს ყველა სკოლებსა და სკოლისვარემე დაწესებულებაში საქართველოს სსრ სახელმწიფო დროშა.

4. დაწესდეს სსრ კავშირის და საქართველოს სახელმწიფო დროშების აღმართვა-დაშვება და სახელმწიფო ჰიმნების შესრულება სასწავლო წლის დაწყებისა და დამთავრებისას.

5. სასწავლო-აღმზრდელითი დაწესებულების ხელმძღვანელებმა მიიღონ ზომები; რათა:

—სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ სახელმწიფო დროშებში ინახებოდეს საგანგებოდ გამოყოფილ და მხატვრულად გაფორმებულ ადგილებში (პიონერთა ოთახი, ვ. ი. ლენინის მუზეუმი ან კუახე, საბრძოლო და შრომითი დიდების მუზეუმი და სხვა.)

—სსრ კავშირის და საქართველოს სსრ ჰიმნების ტექსტები გამოკრულ იქნას საგანგებოდ გამოყოფილ ადგილზე;

—სსრ კავშირის გერბის გამოსახულება მოთავსებულ იქნას სკოლის ვესტიბიულში და სააქტო დარბაზში.

6. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველო მიმდინარე წლის 5 სექტემბრამდე უზრუნველყოფს სკოლებს, სკოლისგარეშე დაწესებულებებს სსრ კავშირის სახელმწიფო ჰიმნის ახალი ტექსტითა და თვალსაჩინო მასალებით. განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი-მუშაობის სამმართველომ (ამხ. ამხ. მ. ოჩივაძე ე. ზარქუა) სახელმძღვანელოების განყოფილებამ (ამხ. თუთბერიძე) და მომავრების მთავარმა სამმართველომ (ამხ. გ. კბილაშვილი) 1977 წლის ბოლომდე უზრუნველყონ სასწავლო-აღმზრდელითი დაწესებულებები სახელმწიფო დროშებითა და გერბის გამოსახულებებით.

7. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა (ამხ. გ. საყვარელიძე), აღმზრდელითი მუშაობის რესპუბლიკურმა სამეცნიერო-მეთოდურმა ცენტრმა (ამხ. თ. მდივანი) და ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურმა სასახლემ (ამხ. თ. ყლენტი) 1977 წლის 20 ოქტომბრისათვის დაამუშაონ და წარმოადგინონ სახელმწიფო სიმბოლოების სასწავლო-აღმზრდელითი პროცესში გამოსაყენებელი მეთოდური მითითებანი და რეკომენდაციები;

8. სახელმძღვანელოების განყოფილებამ (ამხ. ჰ. თუბერიძე) 1978-1979 სასწავლო წლიდან უზრუნველყოს სახელმწიფო ჰიმნის ტექსტისა და ნოტების შეტანა ქართული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების I-III კლასებისა და IV, VI კლასების მუსიკის სახელმძღვანელოებში, ხოლო IV კლასისა და VII—X კლასების საქართველოს ისტორიის დამხმარე სასკოლო სახელმძღვანელოების შინააჩსის შევსება მოთხოვნებით სსრ კავშირის სახელმწიფო ჰიმნის, გერბისა და დროშის შესახებ.

9. გაზეთ „სახალხო განათლებამ“ (ამხ. ნ. შველიძე) ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრებამ“ (ამხ. გ. საჯავაძე) გააქტიურონ საქმიანობა სახელმწიფო, კომკავშირული და ბიონერული სიმოლიცისა და ახალი საბჭოური რიტუალების როლის გაძლიერებისათვის აღმზრდელობაში მუშაობაში, განიხილონ და რეკომენდაციის პედაგოგიურ საზოგადოებას გააცნონ ამ მიმართულებით დაგროვილი დადებითი გამოცდილება.

10. აღნიშნულ ბრძანებაზე კონტროლი დაევალოს სკოლების სამმართველოს (ამხ. ე. ქურციკიძე) და აღმზრდელობაში მუშაობის სამმართველოს (ამხ. მ. ოჩივაძე).

11. ბრძანება გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლებას“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრებაში“.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი ო. ქინქლაძე

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტე- ტი კომიზგვის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და ჩეხოსლოვაკიის მინისტრთა საბჭოს მისამართი ნორმ მუშაობისათა პირველი ჩეხოსლოვაკური შეჯამების მონაწილეებისადმი

ძვირფასო მეგობრებო!

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტე-
ტი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და რესპუბ-
ლიკის მინისტრთა საბჭო გულითადად მოგესალმებიან თქვენ—ნორმ
მეგობრებო პირველი რესპუბლიკური შეჯამების მონაწილეებს.

იმ დიდ შრომით წარმატებებში, რომლითაც მთელი საბ-
ჭოთა ხალხი, ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელები შეხვდნენ ჩვენი
სოციალისტური სამშობლოს ისტორიაში უდიდესი მნიშვნელობის მო-
ვლენებს—სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის მიღებას, დიდი ოქ-
ტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-60 წლისთავის საიუბი-
ლეო ზეიმს, ამ ღირსშესანიშნავ მოვლენებთან დაკავშირებით სკკპ
ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღ-
ლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლეონიდ ილიას ძე
ბრეჟნევის გამოსვლებს, თქვენი წვლილიც არის, ჩვენო ახალგაზრდა
მეგობრებო!

გვახარებს, რომ თქვენს საქმიანობას საზოგადოებრივ-სასარგებ-
ლო შრომის ღრმა კომუნისტური შინაარსი აქვს, რომ იგი გეხმარე-
ბათ სწავლასა და მეცნიერებათა საფუძვლების მტკიცედ დაუფლე-
ბაში.

კარგია, რომ ამჟამად, როცა დიდი მუშაობაა გაჩაღებული სა-
ხალხო მეურნეობის დარგებში ახალ-ახალ წარმატებათა მოპოვები-
სათვის, კონკრეტულად განსაზღვრეთ თქვენი ადგილი ამ დიდმნიშვნე-
ლოვან მოძრაობაში: ეხმარებით უფროსებს ვენახების მოვლა-პატ-
რონობაში, მოსავლის აღებაში, ვაზის უნიკალური ჯიშების აღდგენა-
განვითარებაში; მოსაწონია თქვენი ინიციატივა, რომ თითოეული მოს-
წავლე სკოლის სასწავლო-საბუნების და საკარმიდამო ნაკვეთებზე დარ-
გავს და გაახარებს ერთ-ორ ფილოქსერაგამძლე საძირე ვაზს, რაც

ნუთქლედის ბოლოსათვის 400 ათას ძირ ნამყენ ვაზს მოგვცემს. თქვენნი პატრიოტული ვალა კიდევე უფრო გააფართოოთ სასკოლო სწავლების ქსელი, ღრმად შეისწავლოთ თანამედროვე აგროტექნიკის საფუძვლები, დანერგოთ მევენახეობის ოსტატთა მოწინავე გამოცდილება, მიიღოთ უფროსი თაობის შრომითი ესტაფეტა.

ძვირფასო მეგობრებო! წარმატებას ვუსურვებთ თქვენს შეკრებას, რომელიც, უეჭველია, ახალ ენერჯიასა და ენთუზიაზმს შთაგინერგავთ, მეცნიერულად დასაბუთებულ რეკომენდაციასა და რჩევადარიგებას მოგცემთ ნორჩ მევენახეთა საქმიანობის კიდევე უფრო მაღალ დონეზე დასაყენებლად, მისი ორგანიზაციული ფორმებისა და მეთოდების დასახვეწად და გასამრავალფეროვნებლად. დარწმუნებული ვართ, რომ მოზარდი თაობისათვის პარტიის მამობრივ ზრუნვას, თქვენდამი ხალხის დიდ სიყვარულსა და იმედებს უბასუხებთ ბეჯითი სწავლით, საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომაში კიდევე უფრო აქტიური ჩაბმით, ლენინის უკდავი იდეების განხორციელებასათვის ნაღვ მზადყოფნით.

საქართველოს კომპარტიის
ცენტრალური კომიტეტი

საქართველოს სსრ
უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

საქართველოს სსრ
მინისტრთა საბჭო

საქართველოს ნორმ მევენახეთა I კასპუბლიკური შეკრების მონაწილეთა მიმართა კასპუბლიკის მოსწავლე ახალგაზრდობისადმი

ჩვენო თანატოლებო!

თანამედროვე ეპოქა საბჭოთა ქვეყნისა და მთელი მსოფლიოს პროგრესულად მოაზროვნე ადამიანებისათვის აღსავსეა ისეთი ისტორიული მნიშვნელობის თარიღებით, როგორცაა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-60 წლისთავი და ახალი კონსტიტუციის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვა და მიღება ჩვენი შოთხის, ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შთაგონების უშრეტი წყაროსთვალი.

ოქტომბრის დიდმა რევოლუციამ ჩვენი ქვეყნის სხვა მშრომელებთან ერთად დიდი სიკეთე გლახობასაც მოუტანა. გაიხარა მგზავრის გულმა—დაიწყო დიდი რთველობა საქართველოში. ვენახი—ეს დიდი სიმდიდრე გულს უხარებს გამრჯე-მევენახეებს, ქვეყანას, ხალხს. მაგრამ ეს სიმდიდრე, როგორც იტყვიან, „ბუნების წყალობა“ როდია. მკლავდაკაბიწებულ მებვრე დღენიდავ ვაზთან ფუსფუსებს, ოფლს ღვრის, ბუნების სიმტკიცეს ებრძვის მეუპოვრად და თავდადებით. ამ ბრძოლაში იგი ყოველ წუთს, ყოველ საათს გრძნობს საქართველოს ყველა მშრომელის ნამდვილ საქმიან, პრაქტიკულ მხარდაჭერას.

ვაზის სიყვარული კომუნისმის მშენებელი ახალი ადამიანის ნიშანდობლივი თვისებაა, მისი შრომისა და ბრძოლის, მისი ცხოვრების ნათელი გზა და მიზანია. საქართველოს მევენახეებს ყურძნის ბარაქია, ქართული ღვინის ძალით არაერთხელ უსახელებიათ თავი სამშობლოს წინაშე. კარგი მევენახე ყურძნის ყოველ მტევანს შეჰხარის, თავს ევლება. იცის, რომ ცალკეული მტევნებისაგან შედგება ტონები და შემდეგ ასეული ტონები... ასეთი ანგარიში, ვაზის ასეთი

სიყვარული თუ არ იქნა, მაშინვე თავს წამოყოფს ცუდი მეურნის ყველა ნაძრახი თვისებები და რთველსაც ბარაქა მოაკლდება.

ჩვენო ძვირფასო მეგობრებო! ჩვენი უფროსი თაობა პირნათლად ასრულებს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საქართველოს კომუნისტური პარტიის 25-ე ყრილობების გადაწყვეტილებებს. ჩვენ კი ვუზივართ სკოლის მერხს და ვემზადებით დამოუკიდებელი შრომითი ცხოვრებისათვის. ჩვენი უპირველესი მოვალეობაა—ვისწავლოთ ფრიადზე.

ჩვენ გვახსოვს დიდი ლენინის ანდერძი, რომ უმუშევრად, უბრძოლველად, მარტო წიგნებიდან მიღებული ცოდნა არაფერია და რომ მხოლოდ მუშებთან და გლეხებთან ერთად შრომით შეგვიძლია გავხვედეთ ნამდვილი კომუნისტები. „მხოლოდ შრომით!“—ლენინის ეს სიტყვები გვიხმობდნენ და გვიხმობენ შრომითი გმირობისაკენ.

„მხოლოდ შრომაში“—ეს ისმის როგორც დევიზი ჩვენთვის, სამოცდაათიანი წლების ახალგაზრდა თაობებისათვის და მოუწოდებთ ყველა თანატოლებს ჩაებნენ შრომით ბრიგადებში, ნორჩ ნატურალისტთა წრეებში, დასაქმონ ვაზის ახალი ჯიშები, კლონებში, გააშენონ ვენახები, გამოიყვანონ გადაშენების გზაზე მდგარი ჯიშები და გაამრავლონ ისინი.

გავეცანით რა ამ შეკრებაზე ჩვენი თანატოლების, მეცნიერების, სოფლის მეურნეობის მოწინავეთა გამოცდილებას, კიდევ ერთხელ დავრწმუნდით თუ რა დიდი სარგებლობის მოტანა შეუძლია ჩვენ და ჩვენი თანატოლების შრომას ქვეყნისათვის. ჩვენი უპირველესი ვალია შევაჩვიოთ ვაზის სიყვარული ახალგაზრდობას. დაგვერწმუნეთ ჩვენო მეგობრებო, ისეთი გატაცება და სიყვარული იცის ვაზმა, ბავშვობიდანვე თუ მას ჩვევად ვაქცევთ, ახალგაზრდობაში ვაზისადმი პატივისცემა უკვე „ერთგულებად“ იქცევა.

მოვიწოდებთ აქტიურად ჩაებათ ნორჩ მევენახეთა წრეებში, მევენახეობის საწარმოო ბრიგადებში, დაეუფლოთ მევენახის უკეთესობილეს პროფესიას და გარკვეული წვლილი შეიტანოთ ხუთწლედით გათვალისწინებულ 800000 ტონა ყურძნის გემის შესრულების საქმეში.

ვთხოვთ ჩვენს მეცნიერ-მუშაკებს—იყენენ ჩვენი მრჩეველნი და დამრიგებელნი ძველი, გადაშენების გზაზე მდგარი ჯიშების აღდგენაში, ვაზის კლონების აღმოჩენაში, ახალი ჯიშების გამოყვანაში.

პირობას ვიძლევით ჩვენი დაუღალავი სწავლითა და შრომით მხარს დავუშვენივთ რესპუბლიკის კოლმეურნეებს, ყოველმხრივ და-

ვეხმარებით, რათა მათ პირნათლად შეასრულონ პარტიისა და
რობის დავალება.

თითოეული ჩვენთაგანი სასწავლო-საცდელ ნაკვეთზე და საკარ-
მიდამო ნაკვეთზე დარგავს და ახაოებს ერთ-ორ ფილოქსერაგამძლე
საძირე ვაზს, რაც ხუთწლედის ბოლოსათვის მოგვეცემს 40000 ძირი
ნამყები ჯაზის მასალას. ამით მნიშვნელოვნად გავზრდით მევენახეობას,
როგორც რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის წამყვანი დარგის წვედ-
რით წონას.

მაელ ჩვენ ძალებს, ცოდნას მოვანმართ ოქტომბრის საქმეს,
კამუნიზმის საქმეს.

**გიორგულია ნოდარ მემენაშვილი 1 რესპუბლიკურ ჟურნალზე
მ. გურჯაანში 1977 წლის 20 ნოემბერს**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1977 წლის 1 ნოემბრის დადგენილება

ქ. გურჯაანში ნორჩ მევენახეთა პირველი რესპუბლიკური
შეკრების ჩატარების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1977 წლის 18 მარტის ერთობლივი დადგენილების „მევენახეობის შემდგომ განვითარებაში რესპუბლიკის სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობის“ შესახებ შესასრულებლად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია ა დ გ ე ნ ს:

1. ჩატარდეს ა/წლის 18—19—20 ნოემბერს ქ. გურჯაანში ნორჩ მევენახეთა პირველი რესპუბლიკური შეკრება.
2. დამტკიცდეს ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის მიერ წარმოდგენილი ხარჯთაღრიცხვა (თან ახლავს).
3. კონტროლი აღნიშნული დადგენილების შესრულებაზე დაევალოს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამა. ხ. თრიაკვა).

მ ი ნ ი ს ტ რ ი — მ. ქინჭლაძე

მდივანი — ნ. დანბაშიძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1977 წლის 25 ოქტომბრის ბრძანება № 731

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
შემადგენლობის დამტკიცების შესახებ

1. ვაქვეყნებ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის
20 ოქტომბრის № 709 დადგენილებას

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
დადგენილება № 709
1977 წლის 20 ოქტომბერი
ქ. თბილისი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
შემადგენლობის დამტკიცების შესახებ

საქართველოს სსრ მენისტრთა საბჭო ადგენს:

1. მიღებულ იქნას საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
წინადადება და დამტკიცდეს აღნიშნული სამინისტროს კოლეგია შემადგენლობით:

1. ო. დ. ქინქლაძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი
2. ხ. მ. ბერულავა — საგამომცემლო-პოლიგრაფიული გაერთიანება „განათლების“ დირექტორი
3. მ. დ. დარჩია — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის დირექტორი
4. მ. კ. კობახიძე — თბილისის 1-ლი რესპუბლიკური ექსპერიმენტული სკოლის დირექტორი, სსრ კავშირის უმაღლესი* საბჭოს დეპუტატი
5. უ. პ. ოზოლაძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის პირველი მოადგილე

6. გ. ა. საყვარელიძე—საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი

7. მ. ნ. ფაჩუაშვილი—საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მდივანი

7. ნ. ა. ფოფხაძე—საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

9. მ. ნ. ქოჩიაძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

10. ლ. თ. ჩიქვანაია—თბილისის სახალხო დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე

2. ძალდაკარგულად ჩაითვალოს 1966 წლის 24 მარტის № 189 დადგენილების მე-2 მუხლი, 1973 წლის 21 ნოემბრის № 669 და 1975 წლის 13 მარტის № 174 დადგენილებები.

საქართველოს სსრ მინისტრთა
საბჭოს თავმჯდომარე—ზ. პატარიძე
საქართველოს სსრ მინისტრთა
საბჭოს საქმეთა მმართველის
მოადგილე—ა. ხუციშვილი
მინისტრი—ო. ქინქლაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკკ სენატორული კომისიის სამდივნოს დადგენილება

1975—77 წლებში საკავშირო დათვლიერებაში რესპუბლიკის
სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობის
შესახებ

1977 წლის 24 ოქტომბერი

განიხილეს რა საკითხი 1975—1977 წლებში სკოლისგარეშე დაწესებულ ებების მუშაობის საკავშირო დათვლიერებაში რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობის შესახებ—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს სსრ ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნო

ა დ გ ე ნ ე ნ:

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველოს და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილების ინფორმაცია: „საკავშირო დათვლიერებაში რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობის შესახებ“—მიღებულ იქნას ცნობად.

არსებული ნაკლოვანებების გამოსწორებისა და მოყვანილ ფაქტებზე რეაგირების მიზნით ინფორმაცია განსახილველად დაეგზავნოთ ალკკ საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, სახალხო განათლების განყოფილებებს (თან ერთად).

2. სკოლისგარეშე დაწესებულებების საკავშირო დათვლიერებაში აქტიური მონაწილეობისა და მოსწავლე ახალგაზრდობის კომუნისტური აღზრდის საქმეში მიღწეული წარმატებებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის საპატიო სიგელებით დაჯილდოვდნენ სკოლისგარეშე დაწესებულებათა კოლექტივები თანდართული სიის მიხედვით.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასრ განათლების სამინისტროებმა, ს/ოსეაის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა კომკავშირის საოლქო, საქალაქო, და რაიონულმა კომიტეტებმა, სკოლისგარეშე დაწესებულებათა ხელმძღვანელებმა დასახონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა კომუნისტური აღზრდის, მათი თავისუფალი დროის ორგანიზაციის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებები.

გააუმჯობესონ სკოლისგარეშე დაწესებულებების ორგანიზაციულ-მასობრივი, საინსტრუქტაჟო-მეთოდური, წრეობრივ და საკლებო მუშაობაზე ხელმძღვანელობა, გააძლიერონ წარმოებების, დაწესებულებების, უწყებების შეჯობა სკოლისგარეშე დაწესებულებებისადმი. განახორციელონ ღონისძიებები მათი სასწავლო-მატერიალური ბაზის გასამტკიცებლად, კვალიფიცირებული კადრების შესარჩევად.

4. კონტროლი აღნიშნული დადგენილებების შესრულებაზე დაევალოს განათლების სამინისტროს აღმზრდელი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. მ. ოჩიგავა) და საქართველოს ალკკ ცენტრალურ კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილებას (ამხ. რ. ღარიბაშვილი).

F-4518

საქართველოს ალკკ ცენტრალურ
კომიტეტის მდივანი
უ. შარტავა

საქთველოს სსრ განათლების
მ ი ნ ი ს ტ რ ი
ო. ქინქლაძე

საქართველოს სსრ
საგარეო ურთიერთობების
მინისტროს

დასაჯილდოებლად წარდგენილი სკოლისგარეშე
 დაწესებულებები

1. ბ. ძნელაძის სახელობის თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე
2. ბათუმის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე
3. რუსთავეის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე
4. ტყეშელის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე
5. ფოთის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე
6. ბათუმის ბიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე
7. ცხინვალის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
8. ქ. თბილისის ოქტომბრის რაიონის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
9. ქ. თბილისის 26 კომისრის სახელობის რაიონის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
10. ზუგდიდის რაიონის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
11. გორის რაიონის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
12. გაგრის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
13. ქობულეთის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
14. წულუკიძის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
15. წყალტუბოს პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
16. ხაშურის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი
17. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური
18. ბათუმის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგური
19. სოხუმის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგური
20. ცხინვალის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგური
21. ქუთაისის ნორჩ ტექნიკოსთა სადგური
22. ბათუმის ნორჩ ნატურალისტთა საოლქო სადგური
23. სოხუმის ნორჩ ნატურალისტთა საოლქო სადგური
24. ცხინვალის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგური
25. ბაკშვთა ცენტრალური საექსპერსიო-ტურისტული სად-

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღზრდელთა კომიტეტი, მუშაკთა სამმართველოს და საქართველოს ალკჰ სანგრაჟური კომისიის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილების ი ნ შ ო რ მ ა ს ი ა

1975—1977 წლებში საკავშირო დათვალიერებაში რესპუბლიკის
სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობის
შ ე ს ა ხ ე ბ

საქართველოს პროფსაბჭოს სამდივნოს, საქართველოს ალკჰ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოს, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის, ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველოსა და საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენის მთავარი კომიტეტის დადგენილების შესაბამისად რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებები 1975—76 წლებში ჩაბმული იყვნენ სკოლისგარეშე დაწესებულებების საკავშირო დათვალიერებაში.

დათვალიერებაში მონაწილეობა მიიღეს სხვადასხვა ტიპისა და უწყებათა სკოლისგარეშე დაწესებულებებმა. დათვალიერების ხელშეწყობის მიზნით შექმნილი იყო რესპუბლიკური, საოლქო, საქალაქო და რაიონული საორგანიზაციო კომიტეტები, სახალხო განათლების ორგანოების, კომკავშირის კომიტეტების, პროფკავშირებისა და სხვა ორგანიზაციების წარმომადგენელთა შემადგენლობით.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკჰ ცენტრალური კომიტეტის ბრიგადამ ადგილობრივი საორგანიზაციო კომიტეტების ანგარიშების საფუძველზე რესპუბლიკის რიგ რაიონებსა და ქალაქებში შეისწავლა სკოლისგარეშე დაწესებულებების მუშაობა, რამაც ცხადყო, რომ ორგანიზებულად ჩატარდა დათვალიერება აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, ს/ოსეთის რიგი ქალაქებისა და რაიონების, ქ. თბილისის, რუსთავის, ტყიბულის, ფოთის, წყალ-

ტუბოს, ხაშურის წულუკიძის, გორის, ზუგდიდის რაიონების სკო-
ლ სგარეშე დაწესებულებებში.

სკოლის საქმიანობის შესახებ პარტიისა და მთავრობის გადაწყვეტილებების შესრულებისა და დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 60 წლისთავის მზადების პერიოდში რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებებში აქტიური მუშაობა გასწიეს მოზარდი თაობის იდეურ-პოლიტიკური, სამხედრო-პატრიოტული, შრომითი აღზრდისა და მათი პროფესიული ორიენტაციისათვის. ხელმძღვანელებმა რა სკკპ 25-ე ყრილობის გადაწყვეტილებებით იდეოლოგიური მუშაობისა და მოზარდი თაობის აღზრდის შესახებ, სკოლის გარეშე დაწესებულებებში საგრძნობლად გააძლიერეს მუშაობა მოსაველე ახალგაზრდობის კომუნისტური აღზრდისათვის ვ. ი. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის, მისი ნაწარმოებების, სკკპ დოკუმენტების სწავლების საფუძველზე. შემოქმედებითად იყენებენ აღნიშნულ საკითხზე ჩატარებულ III საკავშირო კონფერენციის რეკომენდაციებს.

დათვალიერების პერიოდში ახალი მასალებით შეივსო, უფრო შინაარსიანი გახდა ისტორიულ-რევოლუციური, სამხედრო-პატრიოტული მუზეუმების კლუბების, ლექტორიუმების, წითელი კვალისძიებელთა შტაბების, თემურელთა რაზმებისა და საგუშაგოების საქმიანობა. კომკავშირის კომიტეტებისა და ვეტერანთა საბჭოების ხელმძღვანელობით სკოლისგარეშე დაწესებულებები აქტიურ დახმარებას უწყვეტ პიონერულ კოლექტივებს საბჭოთა ხალხის გმირულ-რევოლუციური და საბრძოლო დიდების გზის შესწავლაში.

რესპუბლიკის რიგმა სკოლისგარეშე დაწესებულებებში გააძლიერეს საზოგადოებრივ-სასარგებლო საქმიანობა. წარმოებებთან, სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებთან საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებთან, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანიზაციებთან მჭიდრო კონტაქტში შემოქმედებითად წარმართავენ თავიანთ საქმიანობას. ასეთი მუშაობის შედეგად დათვალიერების პერიოდში მნიშვნელოვნად გაიზარდა მოსწავლეთა მასობრიობა საკავშირო და რესპუბლიკურ ღონისძიებებში. გასულ სასწავლო წელს სსრკ და საქართველოს სსრ სახალხო მიღწევათა გამოფენის მონაწილეა რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის 200 მოსწავლე. 31-ე და 32-ე სასწავლო-შემოქმედებით კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღო რესპუბლიკის ორმოც ათასამდე მოსწავლემ.

დათვალიერების მიმდინარეობისას რესპუბლიკის მთელ რიგ ქა-

ლაქებსა და რაიონებში სკოლისგარეშე დაწესებულებები გადაიქცევიან სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციების, კონკურსების, დათვალიერებების სამხედრო-სპორტული თამაშების, მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების დღეების, სპორტული თამაშებისა და შეჯიბრებების ჩამტარებელ ორგანიზაციულ-მეთოდურ ცენტრებად.

სკოლისგარეშე დაწესებულებებმა გააძლიერეს მუშაობა პიონერთა რაზმების საკავშირო მარშის პროგრამის განხორციელებისა და საცხოვრებელი ადგილების მიხედვით ბავშვებთან მუშაობის შემდგომი სრულყოფის მიზნით. დიდი ყურადღება ეთმობა მუშაობას პიონერთა ხელმძღვანელებთან, კლასის ხელმძღვანელებთან, წრეების ხელმძღვანელებთან, პიონერულ და სასკოლო კომკავშირულ აქტივთან.

სკოლისგარეშე დაწესებულებები აქტიურად იყენებენ პედაგოგიური და სხვა უმაღლესი სასწავლებლების შესაძლებლობებს, მოწინავე პედაგოგების გამოცდილებას, მეტ ყურადღებას უთმობენ პიონერული და სასკოლო კომკავშირული ორგანიზაციების, პროფესორი წრეების მუშაობის შესწავლას, მეთოდური რეკომენდაციების, დებულებებისა და პროგრამების შემუშავებას. ამალდა სემინარების, კონფერენციების, მეთოდური გაერთიანებების, კონსულტაციების, მასობრივი ღონისძიებების ჩატარების ხარისხი.

ამ მიმართებით განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ბ. ძნელაძის სახელობის თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის საქმიანობა. სასახლის პედაგოგიური კოლექტივი კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის მრავალმხრივი ფორმებისა და მეთოდების გამოყენებით წარმატებით წყვეტს მოსწავლე ახალგაზრდობის კომუნისტური აღზრდის ამოცანებს. სისტემურად ზრუნავს მეთოდური მუშაობის ეფექტურობის ამაღლებისათვის. სასკოლო კომკავშირული, პიონერული ორგანიზაციებისა და სკოლისგარეშე მუშაობის აქტიულურ საკითხებზე მუშაობას წარმართავს მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ და ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებთან ერთად.

დათვალიერების პერიოდში პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურმა სასახლემ გააუმჯობესა მეთოდური ხელმძღვანელობა და დახმარება პიონერთა სახლების საქმიანობისადმი, პიონერული რაზმებისა და რაზმეულების მუშაობისადმი.

უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში სასახლის მეთოდგანყოფილებების მიერ გამოიცა 51 დასახელების მეთოდური ბროშურა და

რეკომენდაცია. პიონერთა სასახლის დირექცია მნიშვნელოვან ყურადღებას უთმობს მუშაობის ახალ ი ფორმისა და მეთოდების დანერგვას.

დათვალიერების პერიოდში შრავალი საინტერესო ღონისძიების ჩატარების ინიციატორი გახდა ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური, რომელიც დიდ ყურადღებას უთმობს მოსწავლეებში ტექნიკოსადმი სიყვარულის დანერგვას, მათი შემოქმედებითი უნარის გამოვლენას. სისტემატურად ეწყობა მოსწავლეთა თვითნაკეთი ხელსაწყობის, აპარატებისა და დიდაქტიკური მასალების გამოფენა, წარმატებებით გამოიჩინევა რადიოტექნიკური, ავიასამოდელო, გემამოდელისტა წრეების საქმიანობა. სადგურის აღსაზრდელებმა თავი ისახელეს რესპუბლიკურ და საკავშირო მასშტაბით ჩატარებულ ღონისძიებებში.

დათვალიერების მიმდინარეობის პერიოდში რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებებში მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა კადრებთან მუშაობა, მათი სწავლება მიმდინარეობს სახალხო განათლების ორგანოებთან კომკავშირის შესაბამის კომიტეტებთან მჭიდრო კავშირში. სკოლისგარეშე დაწესებულებების მუშაკებთან მუშაობის კარგი გამოცდილება აქვთ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ სამინისტროებსა და კომკავშირის საოლქო კომიტეტებს, თბილისის კომკავშირის კომიტეტსა და განათლების განყოფილებას, რუსთავეის, ტყიბულის, განათლების ორგანოებსა და კომკავშირის კომიტეტებს.

საკავშირო დათვალიერების მიმდინარეობისას ციურ განათლების განყოფილებებისა და კომკავშირის კომიტეტების სუსტი ხელმძღვანელობის შედეგად სკოლისგარეშე დაწესებულებების გარკვეული ნაწილის საქმიანობა ნაკლოვანებებით ხასიათდებოდა აბაშის, ადიგენის, ამბროლაურის, ბორჯომის, გურჯაანის, ჯავის, ყაზბეგის, ონის, საგარეჯოს, ხობის, კასპის რაიონებში დათვალიერება არ იქნა გამოყენებული არასასწავლო დროს ბავშვებთან და მოზარდებთან აღმზრდელობითი მუშაობის ეფექტური ფორმების დანერგვისა და სრულყოფისათვის, ადგილობრივმა საორგანიზაციო კომიტეტებმა ვერ შესძლეს მაქსიმალურად გამოყენებინათ არსებული შესაძლებლობები, რამაც ხელი შეუშალა სკოლისგარეშე დაწესებულებების საინსტრუქციო-მეთოდური ფუნქციის შესრულებას, მოწინავე გამოცდილების პროპაგანდას მათი სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებას.

აღნიშნულ ქალაქებსა და რაიონებში სერიოზულ გაუმჯობესებას მოითხოვს სკოლისგარეშე დაწესებულებების წრეების გაერთიან-

ნებების მუშაობა მოსწავლე იდეურ-ზნეობრივი აღზრდის, მათში მოქალაქის, მებრძოლისა და ორგანიზატორის თვისებების ფორმირებისათვის, იმ ფორმებისა და მეოდეების გამოყენებისათვის რომლებიც უზრუნველყოფენ ბავშვთა კოლექტივების შეკავშირებასა და აღზრდას პიონერული ორგანიზაციის კანონებისა და პრინციპების საფუძველზე, ბავშვთა თვითმმართველობის ორგანოების, ტრადიციების, რიტუალების, თამაშობათა სისტემის, ბავშვთა აქტივის წახალისების მორალური სტიმულის განვითარებას. ასპინძის გარდაზნის, ყვარლის, ლავოდების, მაიაკოვსკის, ორჯონიკიძის, სიღნაღის, თელავის, თეთრიწყაროს, ცაგერის, ჩხოროწყუს პიონერთა სახლები სუსტ დახმარებას უწევენ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს მოსწავლეთა შრომით აღზრდასა და პროფესიული ორიენტაციის საქმეში. ამ მიზნით ნაკლებად არის გამოყენებული დასწრებულ-დაუსწრებელი მუშაობის ისეთი ფორმები, რომლებიც მოსწავლეებს ჩაუნერგავენ შრომისადმი სიყვარულს, მიღებული ცოდნის ცხოვრებაში გამოყენების უნარს. რიგი სკოლისგარეშე დაწესებულებების მუშაობაში ამკარა გამოხატულებას პოულობს ფორმალში, საქმისადმი უპასუხისმგებლო და გულგრილი დამოკიდებულება. ღონისძიებათა ერთი ნაწილი თავისი იდეური და პოლიტიკური დონით ვერ ახდენს მოსწავლეებში შექნილი ცოდნის რწმენად გადაზრდასა და რწმენის მოქმედებაში გამოვლენას. წრეებისა და გაერთიანებების ხელმძღვანელებად არაკვალიფიციური და გამოუცდელი ამხანაგების დანიშვნა თავიდანვე განაპირობებს დაკისრებულ საქმისადმი ფორმალურ დამოკიდებულებას. კასპის რაიონის პიონერთა სახლში განაალებების განყოფილებამ წრის ხელმძღვანელად დანიშნა პიროვნება, რომელსაც სკოლაში არასოდეს არ უმუშავებია და ამკამად ხელმძღვანელობს მხარეთმცოდნეთა ერთ წრეს ცხადია, რომ პიროვნება, რომელიც კვირაში ორჯერ საათნახევრით გადის პიონერთა სახლში ვერ შესძლებს ამ საქმიანობის ნორმალურად წარმართვას. როგორც აღნიშნეთ ფორმალში მუშაობაში აქ ხელმძღვანელის დანიშნისთანავე ჩაყარა საფუძველი. საგულსხმოა ისიც, რომ მსგავსი ფაქტი კასპის პიონერთა სახლისა და რესპუბლიკის რიგი სკოლისგარეშე დაწესებულებებისათვის გამონაკლისს არ წარმოადგენს.

უნდა აღინიშნოს, რომ გორის, ქუთაისის პიონერთა სახლებებში, ყვარლის, ლანჩხუთის, მცხეთის, მაიაკოვსკის, ორჯონიკიძის პიონერთა სახლებში მუშაობენ ისეთი სახის წრეები, რომლებიც თავიანთი მუშაობის შინაარსით არ პასუხობენ ღღვანდელ გაზრდილ

მოთხოვნებს. პიონერთა სახლებსა და სასახლეებში არსებული მცირე რაოდენობის ფინანსური ჯგუფები არარაციონალურად იყენებულა. აღნიშნულ პიონერთა სახლებსა და სასახლეებში მეტად მცირეა ტექნიკური წრეების რაოდენობა.

გადახედვას მოითხოვს სკოლისგარეშე დაწესებულებებში წრეების არსებული ნომენკლატურა, მცირე რაოდენობითაა შექმნილი ბიოლოგიური პროფილის, ბუნების დაცვის, მოდელირების, კონსტრუირების, და სხვა სახის წრეები და გაერთიანებები. თუ კავშირის მასშტაბით ტექნიკურ შემოქმედებაში დაკავებულ მოსწავლეთა რაოდენობა 9,1 პროცენტს შეადგენს, რესპუბლიკაში ის 4 პროცენტს არ აღემატება, რაც მეტად დაბალი მაჩვენებელია.

სერიოზული პრობლემებია მეთოდური საქმიანობის ორგანიზაციაში, სასკოლო აქტივისათვის სემინარები, კონფერენციები ხშირად ტარდება დაბალ თეორიულ და მეთოდურ დონეზე, აქტივის მომზადების დონის, მოსწავლეთა ასაკობრივი შესაძლებლობების გაუთვალისწინებლად. ქუთაისისა და ჭიათურის პიონერთა სასახლეებში ჯერ კიდევ არ არის მოფიქრებულად გადაწყვეტილი მეთოდური კაბინეტებისა და ზოგიერთი განყოფილების მუშაობის შინაარსი. სკოლისგარეშე დაწესებულებათა დიდი უმრავლესობის თვალსაჩინოებებით გაფორმება არ ასახავს პიონერულ და კომკავშირული ორგანიზაციების, წრეებისა და კოლექტივების მუშაობის საუკეთესო გამოცდილებას. არასაკმარისი ყურადღება ეთმობა ბავშვთა აქტივისათვის ოპერატიული მასალების, პლაკატების, ნახაზების დროულად გამოცემას.

არსებით გაუმჯობესებას მოითხოვს სკოლისგარეშე დაწესებულებათა დიდი უმრავლესობის მუშაობა ბავშვთა საზაფხულო დასვენების მომზადებისა და ჩატარების საქმეში.

მიუხედავად იმისა, რომ რესპუბლიკაში სკოლისგარეშე დაწესებულებების საკმაოდ ფართო ქსელია, ძალზე დაბალია მათი სასწავლო-მატერიალური ბაზა.

სკოლისგარეშე დაწესებულებების დიდი ნაწილი მოთავსებულია სამუშაოდ თითქმის გამოუყენებელ შენობებში, რომლებიც არ პასუხობენ მიქსიმალურ მოთხოვნებს. 8 პიონერთა სასახლიდან, მხოლოდ 3-ს აქვს ცალკე შენობა (5 შესახლებულია სხვა ორგანიზაციებთან ერთად). 75 პიონერთა სახლიდან ცალკე შენობა აქვს 29-ს. (45 შესახლებულია სხვა ორგანიზაციებთან ერთად). 21 პიონერთა სახლს მხოლოდ 2 ან 4 ოთახი გაჩნია, 50-დან 100-მდე ფართობით. საგარეჯოსა და ჯავის პიონერთა სახლები შესახლებულია დაქირავებული

ბულ შენობაში, ხოლო გურჯანიის, ქარელის, თბილისის, წულუკიძის, თბილისის ლენინისა და ორჯონიკიძის პიონერთა სახლები სკოლების შენობებშია მოთავსებული.

უკეთესი მდგომარეობა არც პროფილურ სადგურებს აქვთ. ნორჩ ტექნიკოსთა 15 სადგურიდან მხოლოდ 5-ს გააჩნია ცალკე შენობა, 4 მათგანს გამოყოფილი აქვს არაუმეტეს 1-3 ოთახისა. ნორჩ ნატურალისტთა 8 სადგურიდან მხოლოდ 2 ს გააჩნია ცალკე შენობა, ნორჩ ტურისტთა 5 სადგურიდან ცალკე შენობა აქვს მხოლოდ 2-ს, დანარჩენი შესახლებულია სხვა ორგანიზაციებთან ერთად.

ზაზი უნდა გაეხვას იმ გარემოებას, რომ დათვალიერების რიგი საორგანიზაციო კომიტეტები სუსტად ხელმძღვანელობენ სკოლისგარეშე დაწესებულებების საქმიანობას. სისტემატურად არ ხდებოდა დათვალიერების მიმდინარეობის შესწავლა და განხილვა. დავით ანებით იქნა შეჯამებული დათვალიერების შედეგები, სათანადო ანალიზი არ გაუკეთდა სკოლისგარეშე დაწესებულებების მუშაობას. არ შეუმუშავებით ამ საქმიანობის შემდგომი სრულყოფის ღონისძიებებს, არ უზრუნვით მისწავლე ახალგაზრდობის აღზრდის საკითხებზე მომუშავე ყველა ორგანიზაციის შესაძლებლობათა გამოყენებისათვის სკოლისგარეშე მუშაობის საუკეთესო გამოცდილების განზოგადებისა და გავრცელებისათვის. უფრო მეტიც, დათვალიერების შედეგების შესახებ მასალები საერთოდ არ წარმოუდგენიათ ვანის, ქარელის, მესტიის, თერჯოლის, წალენჯიხისა და წალკის რაიონების საორგანიზაციო კომიტეტებს.

სასურველია რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებში შეიქმნას სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის პრობლემებზე მომუშავე მეთოდური საბჭოები, რომლებიც კოორდინაციას გაუკეთებენ ყველა არსებულ შესაძლებლობას, პერიოდულად გაანალიზებენ სკოლისგარეშე დაწესებულებების საქმიანობას და მათი ეფექტური ამალღების მიზნით გაატარებენ კონკრეტულ ღონისძიებებს. ამ საქმეს ადგილობრივი სახალხო განათლების ორგანოები და კომკავშირის შესაბამისი კომიტეტები უნდა ჩაუდგნენ სათავეში.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ქოლეჯის 1977 წლის 27 ივნისის დადგენილება

საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა
და მოსწავლეებელთა მასობრივ რესპუბლიკურ ღონისძიებათა
1977 წლის კალენდარული გეგმის შესახებ

1. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და მოსწავლეებსა და მოსწავლეებელთა მასობრივ და რესპუბლიკურ ღონისძიებათა 1978 წლის კალენდარული გეგმა (თან ერთვის).

2. განადგინდეს სამინისტროს აღმზრდელობის ი მუშაკების სამმართველო, აფხაზეთისა და აჭარის ასრ განათლების სამინისტროებში, საშოგო, ისეთია, ა/ო ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებაში და იქვეანა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებამდე, დაწესებულებამდე, დაინტერესებულ უწყება-ორგანიზაციამდე. საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა და მოსწავლეებელთა მასობრივ და რესპუბლიკურ ღონისძიებათა კალენდარული გეგმა:

3. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ აღნიშნული გეგმა შეანხმებულია დაინტერესებულ უწყება-ორგანიზაციებთან.

4. წინადადება მიეცეს ორგანიზაციებსა და უწყებებს მოსწავლეთა და სახალხო განათლების მუშაკთა მასობრივი და რესპუბლიკური ღონისძიებების ჩატარებისას იხელმძღვანელონ ამ კალენდარული გეგმით და სადირექტივო ორგანოების იმ გადაწყვეტილებებით, რომ მოსწავლეთაგან და სახალხო განათლების მუშაკთათვის განკუთვნილი მასობრივი და ცალკეული ღონისძიებები, რომლებსაც რესპუბლიკის სამინისტროები, უწყებები, ორგანიზაციები და მათი ადგილობრივი ორგანოები ახორციელებენ, შეთანხმებული უნდა იქნას განათლების სამინისტროსა და განათლების შესაბამის ორგანოებთან.

5. კონტროლი აღნიშნული გეგმის შესრულებაზე დაევალოს განათლების სამინისტროს აღმზრდელობის ი მუშაკის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა).

მ ი ნ ი ს ტ რ ი — მ. ქინქლაძე

ზოგადსაგანმანათლებლო ხკოდების მოსწავლეთა და მასწავლებელთა მახობრე და რესპუბლიკურ
ლონისძიებათა 1978 წლის კალენდარული გეგმა

№№	ლონისძიებათა დასახელება	ჩატარების დრო, აღვი- ლი	ლონისძიების ჩატარებაზე პასუხისმგებელი ორგანიზაციები
1	2	3	4
1	ბავშვებისა და ახალგაზრდობისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების კვირეული.	იანვარი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტი (ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური)
2	ტურიზმის რაიონული, საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარეების თათბირ-სემინარი.	იანვარი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (ბავშვთა საექსკურსო-ტურისტული სადგური)
3	პიონერთა სახლებთან და სასახლეებთან არსებული სახვითი ხელოვნების წრეების ბავშვთა ნამუშევრების გამოფენა	თებერვალი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე)
4	ოლიმპიადა მათემატიკაში	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველო (საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ა. რაჭმაძის სახ. მათემატიკის ინსტიტუტი, პედაგოგიური ინსტიტუტი ვ. ი. ლენინის სახ. პოლიტექნიკური ინსტიტუტი, ვ. კომაროვის სახ. ფიზიკა-მათემატიკის სკოლა ინტერნატი)

1	2	3	4
5	ქალთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი ბავშვთა ნახატების რესპუბლიკური გამოფენა-კონკურსი	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (ბავშვთა სტუდიის რესპუბლიკური გალერეა)
6	ოლიმპიადა ფიზიკაში	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველო (საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის ინსტიტუტი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ა. პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტი, ნოჩ ტყეშელაშვილის ცენტრალური სადგური)
7	ოლიმპიადა ქიმიაში	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველო (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტი)
8	ოლიმპიადა მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველო (საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის შ. რუსთაველის სახელობის ლიტერატურის ინსტიტუტი)
9	მოსწავლეთა მე-8 შორეული ექსკურსია-კონფერენცია გმირ ქალაქებში	მარტი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (ბავშვთა საექსკურსიო-ტურისტული სადგური)

1	2	3	4
10	მოსწავლეთა მხატვრული თვით-მოქმედების მეცხრე რესპუბლიკური დათვალიერება	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამსახირო ევლო (აღმზრდელობითი მუშაობის სამეცნიერო მეთოდური ცენტრი) საქართველოს სსრ პროფსაბჭო
11	ნორჩ ფიზიკოსთა 30-ე რესპუბლიკური ოლიმპიადა	მარტი აბრილი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამართველო (ბ. მენდ აბის საბ. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე)
12	ბავშვთა და მოზარდთა მუსიკის საკავშირო კვირეული	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ კომპოზიტორთა კავშირი, საქართველოს სსრ პროფსაბჭო
13	საბავშვო და ახალგაზრდული წიგნის კვირეული	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს პროფსაბჭო
14	მოსწავლეთა თხზულებების მე-10 საკავშირო დათვალიერება	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტი.

1	2	3	4
15	მოძრაობის ნორჩ ინსპექტორთა რესპუბლიკური შეჯიბრი-კონკურსი	მარტი თბილისი	საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტრო, განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი, „წითელი ჯვრის“ რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმი
16	პიონერული რაზმების საკავშირო მარში დევიზით „მივდივართ ლენინის გზით, ოქტომბრის გზით“.	წლის განმავლობაში	საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო
17	პიონერული ოპერაცია „ზრუნვა—78“	წლის განმავლობაში	საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო
18	უფროსკლასელთა რესპუბლიკური კონკურსი „ოქროს კალმისა“ და სანიმუშო დღიურის პრიზზე	წლის განმავლობაში	საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია
19	პიონერული საშხედრო-სპორტული თამაში „ორლიონოკი“ რესპუბლიკური ფინალი	აპრილი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი, „წითელი ჯვრის“ რესპუბლიკური საზოგადოება

1	2	3	4
20	მოსწავლეთა 33-ე რესპუბლიკური სასწავლო შემოქმედებითი კონფერენცია	აპრილი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველო (ბ. ძნელაძის სახ. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე)
21	ბავშვთა ნახატების თემატური გამოფენა კონკურსი „მხატვარი და ბავშვები“	აპრილი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს მხატვართა კავშირი (აღმზრდელითი მუშაობის სამეცნიერო-მეთოდური ცენტრი).
22	ნორჩ მხაზველთა მე-13 რესპუბლიკური კონკურსი	აპრილი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველო (ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე)
23	უფროს პიონერხელმძღვანელთა რესპუბლიკური კონფერენცია	აპრილი მაისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტი (ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე)
24	მე-4 რესპუბლიკური შეჯიბრება ტურიზმში	მაისი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველო (საკვება-საექსკურსო-ტურისტული საღვური)

1	2	3	4
25	სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა სპორტული ზეიმი-შეჯიბრება	მაისი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლამდელი აღზრდის სამმართველო
26	სპეციალური სკოლა-ინტერნატების მოსწავლეთა მხატვრული თვითმოქმედების დათვალიერება	მაისი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და ბავშვთა სახლების სამმართველო.
27	ნორჩ ტურისტთა რესპუბლიკური ესტაფეტა—„მშობლიური გზებით“	აპრილი-მაისი სპეცმარშრუტით	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელბითი მუშაობის სამმართველო, საქართალკ ცენტრალური კომიტეტი (ბავშვთა საექსკურსიო-ტურისტული სადგური)
28	სპეციალური სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა პირველი რესპუბლიკური სპარტაკიადა	მაისი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და ბავშვთა სახლების სამმართველო
29	შრომის დღესასწაული, სკოლა-ინტერნატების მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენა, თეორიულ-პრაქტიკული კონფერენცია თემაზე „ვინ მინდა გავხდე.“	მაისი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და ბავშვთა სახლების სამმართველო

1	2	3	4
30	საბავშვო ფილმების კვირეული	მაისი თილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელიობის მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ კინემატოგრაფიის კომიტეტი, საქართველოს სსრ პროფსაკო
31	საქართველოს მოსწავლეთა 30-ე რესპუბლიკური სპორტაკიდა სპორტის 25 საეობაში (ფინალური ასპარეზობანი)	მაისი ივნისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ფიზკულტურისა და სპორტის სამმართველო, ფიზკულტურისა და სპორტის რესპუბლიკური კომიტეტი, საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი
32	პიონერული სამხედრო-სპორტული თამაშის "ცისკრის" რესპუბლიკური ფეხბურთი	მაისი ივნისი	საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დაწყებითი და სამხედრო მომზადების გაყოფილება, დოსააფის რესპუბლიკური კომიტეტი, საქართველოს სსრ პროფსაკო
33	ბავშვთა სპორტული თამაშების "იმედია სტარტის" რესპუბლიკური შეჯიბრება	ქლის გან- კავლობაში	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ფიზკულტურისა და სპორტის სამმართველო, საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტი
34	საკავშირო სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა მხედველობადაქვეყნებული სანტორიული ბავშვთა ბუნების მუშაობის საკითხებზე	მაისი ივნისი	სსრკ განათლების სამინისტრო, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლამდელი აღზრდის სამმართველო

1	2	3	4
35	სპორტის ტექნიკუ სახეობაში რესპუბლიკური შეჯიბრებები (რადიოსპორტი, ავტომოდელიზმი, გემთმოდელიზმი, ავია-მოდელიზმი, რაკეტმოდელიზმი)	იენისა იელისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელიობითი მუშაობის სამმართველო (იორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური), საქართველოს სსრ პროფსაბჭო
36	ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა 21-ე რესპუბლიკური შეკრება-შეჯიბრება	იელისი, აგვისტო, ბორჯომი, გვერდისუბანი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელიობითი მუშაობის სამმართველო (ბავშვთა საექსკურსიო-ტურისტული სადგური)
37	რესპუბლიკური კონკურსი „კითხვოვანი მასწავლებელი“	ოქტომბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელიობითი მუშაობის სამმართველო (აღმზრდელიობითი მუშაობის სამეცნიერო-მეთოდური ცენტრი)
38	ახალგაზრდული ფილმების კვირეული	ოქტომბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელიობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირი

1	2	3	4
39	ძველის ხორჩ მეგობართა მე-11 რესპუბლიკური შეკრება „ჩუქურთმა“	ოქტომბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (პ. მენლაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე)
40	სადავუო სამხატვრო სკოლის მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენა	ოქტომბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (აღმზრდელობითი მუშაობის სამეცნიერო-მეთოდური ცენტრი)
41	საქართველოს მოსწავლეთა სპორტული დღეეგაციის მონაწილეობა მე-15 საკავშირო მოსწავლეთა სპარტაკიადაში	ოქტომბერი ქ. ტაშკენტი	ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სამმართველო
42	ნორჩ მხარე მცოდნეთა მე-15 რესპუბლიკური შეკრება	ნოემბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტი (პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე)
63	მოსწავლეთა თვითნაკეთი სათამაშოების კონკურსი-გამოფენა	ნოემბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამეცნიერო მეთოდური ცენტრი

1	2	3	4
44	ნორჩ შემოკმედაა მე-2 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარი	ნოემბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (პ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე)
45	ნორჩ ფოლკლორისტთა მე-6 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარი	ნოემბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (პ. ძნელაძის საა. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე)
46	ნორჩ ფოტომოყვარულთა მე-17 რესპუბლიკური კონკურსი და კონკურსის შემაჯამებელი გამოფენა	ნოემბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (ნორჩ ტეგნიკოსთა ცენტრალური სადგური)
47	ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური შეკრება	ნოემბერი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტი (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

1	2	4	4
48	თეატრალური ხელოვნების კვირეული „თეატრი და ბავშვები“	დეკემბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო, საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტრო, საქართველოს თეატრალური საზოგადოება (აღმზრდელობითი მუშაობის სამეცნიერო მეთოდური ცენტრი)
49	25-ე რესპუბლიკური გამოფენა „ნორჩი ტექნიკოსები საშობლოს“	დეკემბერი თბილისი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო (ნორჩ-ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური)

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1977 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანება № 747

რუსული და უცხოური ენების სწავლების სრულყოფის
მიზნით პედაგოგიური ექსპერიმენტის ჩატარების
შესახებ

ქართულ ზოგადსაგანსანათლებლო სკოლაში დამკვიდრებული სწავლების ტრადიციული პრაქტიკა სათანადოდ ვერ უზრუნველყოფს რუსული და უცხოური ენების ცოდნის საკმარის დონესა და ეფექტს, რის შედეგადაც საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა უმრავლესობა ვერ ფლობს სასაუბრო ენას, დაბალია მეტყველების კულტურა, ღარიბია ლექსიკა.

ამის ძირითადი მიზეზი პედაგოგიურ პრაქტიკაში ზოგიერთი წამყვანი დიდაქტიკური პრინციპის უგულვებელყოფაა, რაც იმით გამოიხატება, რომ ენის სწავლების პროცესში დარღვეულია მოსწავლის ყურადღების კონცენტრირების, სწავლების უწყვეტი თანმიმდევრობისა და სისტემატურობის მოახლოვები. საგნის სწავლებისათვის განკუთვნილი დროის განაწილება არ ითვალისწინებს შესასწავლი მასალის შემჭიდროებულ ვადებში მოქცევის შედეგიანობას. არ არის მხედველობაში მიღებული ისიც, რომ მოცემულ დროში შესასწავლი საგნების რაოდენობის შემცირება ხელს უწყობს ათვისების ეფექტს და სასწავლო მუშაობით მოსწავლეთა გადატვირთვის თავიდან აცილებას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე მიზანშეწონილად ვთვლი პედაგოგიური ექსპერიმენტის ჩატარებას რუსული და უცხოური ენების სწავლების პროცესის გარდაქმნის გზით.

ექსპერიმენტის მიზანია პრაქტიკულად შემოწმდეს რუსული და უცხოური ენების სწავლების პროცესის არსებითი სრულყოფის ეფექტიანობა, გაირკვეს აღნიშნული საგნების სწავლების ახლებურად განხორციელების მაღალი სასწავლო სისტემაში შერწყმა-შეკუთვნების შესაძლებლობანი და შემუშავდეს მეცნიერულად დასაბუთებული რეკომენ-

დაციები რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში რუსული, უცხოური ენებისა და მათთან კავშირში სხვა საგნების სწავლების პროცესის რაციონალური ორგანიზაციისათვის.

ექსპერიმენტის ძირითადი არსი მდგომარეობს იმაში, რომ რუსული და უცხოური ენების სწავლებისათვის განკუთვნილი დრო დაჯგუფდეს სასწავლო წლის სხვადასხვა მონაკვეთში და შეიქმნას პირობები აღნიშნული საგნების ურთიერთმონაცვლეობის სწავლების უწყვეტი თანმიმდევრობისათვის. ამასთან, დროის იმ მონაკვეთში, როცა ამ საგნებს უმნიშვნელო, ან სულ არა აქვთ დრო დათმობილი, ახსენითად უნდა გაძლიერდეს ჯგუფური და ინდივიდუალური კონსულტაციები. ვარჯიშისა და შემოქმედებითი მუშაობის მომენტები (წერილი სამუშაოები, საპროგრამო და კლასგარეშე ლიტერატურის კითხვა, ხელნაწერი ჟურნალების გამოშვება, ლიტერატურული დილასალამოების, კონკურსებისა და ვიქტორინების ჩატარება, სასკოლო ოლიმპიადების მოწყობა, კლასგარეშე მუშაობის ახალი ფორმების დანერგვა).

ექსპერიმენტის განხორციელება დაკავშირებულა სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საათების დაჯგუფებისა და გაკვეთილების ცხრილის შედგენის შედარებით ახალი მეთოდის დამუშავებასთან, აგრეთვე სასწავლო წლის გარკვეულ მონაკვეთში მასწავლებლის გამოთავისუფლებული დროის რაციონალურად გამოყენებასთან, რამაც სკოლის სასწავლო რეჟიმზე არსებითი გავლენა არ უნდა მოახდინოს. ამასთან დაკავშირებით

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ე :

1. შემოღებულ იქნას 1977—1978 სასწავლო წლიდან რუსული და უცხოური ენების ექსპერიმენტის წესით სწავლება ამ ბრძანებით გათვალისწინებულ მოთხოვნათა შესაბამისად ვ. დ. უშინსკის სახ. № 1 რესპუბლიკურ ექსპერიმენტურ (დირექტორი ამხ. მ. კობახიძე), ქ. თბილისის № 147 (დირექტორი ამხ. ა. ჩაფიძე) ქ. ბათუმის 23-ე (დირექტორი შ. დიასამიძე) და მცხეთის რაიონის მუხრანის (დირექტორი ამხ. კ. ქიქოსაძე) საშუალო სკოლებში.

2. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტს (ამხ. გ. საყვარელიძე) ექსპერიმენტთან დაკავშირებული მეცნიერული კვლევის ხელმძღვანელობა, რისთვისაც:

— გამოყოს და მიამაგროს დასახელებულ სკოლებს სათანადო

სპეციალობისა და კვალიფიკაციის მეცნიერ-მუშაკები და მათ სამეცნიერო-კვლევით გეგმაში შეიტანოს შესაბამისი ცვლილება;

საქართველოს
სტატისტიკის

—წარმოადგინოს 1978 წლის 15 ივნისისათვის ექსპერიმენტთან დაკავშირებულ მეცნიერულ კვლევის ერთ წლის შედეგები და დასაბუთებულ რეკომენდაციები.

3. სკოლების სამმართველომ (ამხ. ე. ქურცაიძე) კონტროლი გაუწიოს ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობას და სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად საჭირო დახმარება აღმოუჩინოს კ. დ. უშინსკის სახ. № 1 რესპუბლიკური ექსპერიმენტული, ქ. თბილისის № 147-ე ქ. ბათუმის 22-ე და მცხეთის რაიონის მუხრანის საშუალო სკოლების პედაგოგიურ კოლექტივებს ექსპერიმენტის მაღალ პედაგოგიურ-ორგანიზაციულ და მეცნიერულ დონეზე ჩატარებაში.

მინისტრი—ო. ქინქლაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1977 წლის 1 ნოემბრის ბრძანება № 750

თბილისის რიგ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში არაბული,
 სპარსული და თურქული ენების სწავლების შემოღების
 შ ე ს ა ხ ე ბ

საბჭოთა სახელმწიფოს ბრძნულმა საგარეო პოლიტიკამ განაპი-
 რობა ჩვენი ხალხის მზარდი დაინტერესება მეზობელი ახლო აღმოსა-
 ვლეთის ქვეყნების თანამედროვე ცხოვრებით, ეკონომიკით, ისტორიუ-
 ლი წარსულით, კულტურით. ამან განაპირობა საქართველოს კბ ცენ-
 ტრალური კომიტეტის 1976 წლის 4 ოქტომბრის გადაწყვეტილება
 აღმოსავლეთმცოდნეობის სპეციალისტების მომზადებისა და გამოყე-
 ნების მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ. აღნიშნული გადაწყვე-
 ტილების შესრულების მიზნით.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. შემოდგულ იქნას 1978—1978 წლის 1 ოქტომბრიდან ქ.
 თბილისის 1-ლ, 54-ე საშუალო და მე-3 ექსპერიმენტული საშუალო
 სკოლების მეორე კლასში შესაბამისად სპარსული, თურქული და
 არაბული ენების სწავლება.

2. აღნიშნულ სკოლებმა იმუშაონ იმ ზოგადსაგანმანათლებლო
 სკოლების სასწავლო გეგმათ, სადაც ზოგიერთი საგანი უცხოურ ენა-
 ზე ისწავლება.

3. ეთხოვოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების
 სამინისტროს შეარჩიოს სათანადო სპეციალისტთა კადრი სპარსული,
 თურქული და არაბული ენების მასწავლებლებად.

4. ეთხოვოთ ქ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ირანის-
 ტიკის, თურქოლოგიისა და სემიტოლოგიის კათედრებს მოამზადონ
 ამ ენების სწავლებისთვის საჭირო პროგრამები და სახელმძოვანელო-
 ები.

5. დაევალოთ 1-ლი, 54-ე საშუალო და მე-3 ექსპერიმენტული საშუალო სკოლების დირექტორებს (ამხ. ამხ. ლ. შეწირული, რ. ალა-ვიძე, ლ. ურიდია) უზრუნველყონ ამ ენების მასწავლებლები სა-თანადოდ აღჭურვილი კაბინეტები და სამუშაო პირობებით.

6. საგვემო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ა. კვაჭაძემ, თ. ჩი-ტაძემ) მოაგვაროს ამ სკოლებში არსე უდი, სპარსული და თურქული ენების სწავლებასთან დაკავშირე უდი საფინანსო საკითხები.

7. კადრების სამმართველომ (ამხ. ო. კვიციანი) უზრუნ-ველყოს აღნიშნულ სკოლებში არა უდი, სპარსული და თურქული ენების სპეციალ ისტა დანიშნა.

8. სკოლე უის სამმართველომ (ამხ. ე. ქურციკიძე) საჭირო კონ-ტროლი და დახმარე ა ვაუწიოს სკოლებს აღნიშნული ენების სწავ-ლების საქმეში.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1977 წლის 2 ნოემბრის ბრძანება № 753

მშობლიურ ლიტერატურაში (ნათე რესპუბლიკური ოლიმპიადის
შედეგებისა და მეორე თემზე ოლიმპიადისათვის მწავლების
შ ე ს ა ხ ე ბ

გასულ 1976/1977 სასწავლო წელს მშობლიურ ლიტერატურაში ჩატარებულმა მოსწავლეთა მეათე რესპუბლიკურმა ოლიმპიადამ ხელი შეუწყო სკოლაში მიღებული ცოდნის გაღრმავებას, ამ საგნით დაინტერესებული ახალგაზრდების გამოვლენას, მათ პროფესიულ ორიენტაციას და მშობლიური ენისა და ლიტერატურის სწავლების დონის ამაღლებას.

რესპუბლიკური ოლიმპიადის ზონალურ ტურში მონაწილეობა მიიღო მერვე, მეცხრე და მეათე კლასების ხუთათასზე მეტმა მოსწავლემ, რომელთაგან რესპუბლიკურ, დასკვნით ტურში დაიშვა 1072. საბოლოოდ გაიმარჯვა და დაჯილდოვდა პირველი ხარისხის სიგელით 105 მოსწავლე, მეორე ხარისხის სიგელით 413, სულ 518 მოსწავლე.

რესპუბლიკურ ოლიმპიადაზე მოსწავლეთა მიერ შესრულებული ნამუშევრების განხილვამ გვიჩვენა, რომ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მშობლიური ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა გარკვეულმა ნაწილმა სწორად გაიგო საგნის სწავლების წინაშე დასახული სადღეისო ამოცანები, განმავითარებელი სწავლების დანერგვისას საჭირო ყურადღებას აქცევს შესწავლილი მასალის, ფაქტების ცოდნის საფუძველზე მოსწავლეთაში აქტიური მსჯელობის, ანალიზის, დამოუკიდებელი აზროვნების უნარის აღზრდას.

ამგვარი მუშაობით გამოირჩევიან: ქ. თბილისის 1-ლი, 31 ე, 62-ე, ქ. ქუთაისის მე-19, მცხეთის რაიონის გლდანის, ჩხოროწყის რაიონის სარაქონის, ქ. მახარაძის მე-2, ლანჩხუთის 1-ლი, რუსთავის

მე-17, ღუშეთის რაიონის პირმისანთკარის სკოლა-ინტერნატი სხვა.

შერჩეულ თემებზე გააზრებული, დამოუკიდებელი მსჯელობით, სარწმუნო დასკვნებითა და წერითი მეტყველების მაღალი კულტურით ხასიათდება მოსწავლეების: ლ. ჭ. ხარჩილავას, ი. ვ. ჩაკვეტაძის (ქ. თბილისის 61-ე საშ სკოლა, მასწავლებელი თ. შერვაშიძე), ნ. ი. კრავცოვას (ქ. თბილისის 126-ე საშ. სკოლა, მასწავლებელი ესმა ხუროშვილი), ქ. გ. ფურცხვანიძის (ქ. ქუთაისის მე-3 სკოლა, მასწავლებელი მარიამ კიკნაძე), ნ. შ. ლოლაძის (ქ. გორის მე-12 სკოლა, მასწავლებელი ქეთევან აბასაშვილი), მ. ლ. ურუშაძე (ქ. მახარაძის 1-ლი სკოლა, მასწავლებელი ანა ბერძენიშვილი), ნ. ი. ფირცხალაურის (დაბა ყაზბეგის საშ. სკოლა, მასწავლებელი თამარ დავითაშვილი) და სხვათა საოლიმპიადო თხზულებანი.

მიუხედავად აღნიშნულისა, მშობლიურ ლიტერატურაში მეორე რესპუბლიკურმა ოლიმპიადამ გვიჩვენა, რომ ამ საგნის სწავლებაში ადგილი აქვს არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებებს: მოსწავლეთა გარკვეული ნაწილს არა აქვს არჩეული თემის სწორად გააზრების მისი შესასრულებლად საჭირო ლიტერატურის შემოქმედებითი გამოყენების, აზრის დამოუკიდებელი, ლოგიკური თანმიმდევრობით, წიგნიერად გადმოცემის ჩვევები; მკვეთრად იგრძნობა ქართული ენის გრამატიკის კუთხეში შესწავლილი მართლწერის წესებისა და სხვ. თეორიული მასალის პრაქტიკაში გამოყენების უნარის უქონლობა. საკმაოდია აღინიშნოს, რომ ქართული ლიტერატურის ტურში მონაწილე 880 მოსწავლიდან 487-მა მიიღო შეფასება „სამი“, რვამ კი „ორი“.

განსაკუთრებულად აღინიშნება გამოავლინეს ც. გ. ნალანდოშვილი (ცხინვალის რაიონის ქუთათის საშ. სკოლა მასწავლებელი ანო კახაშვილი), პ. პ. იოსელიანი (აბაშის რაიონის სუჯუნის საშ. სკოლა, მასწავლებელი ფედოსი იობაია) ი. გ. წიგნაძე (ხესტაფონის რაიონის მეორე სეიარის მეორე საშუალო სკოლა, მასწავლებელი ნათელა ბოჭორიძე), მ. ეგოროვამ (ქ. თელავის რუსული სკოლა), ი. სიტყაევამ (ქ. ცხინვალის მე-12 საშუალო სკოლა), ე. ხარებოვამ (ქ. ცხინვალის მე-12 რუსული სკოლა) და სხვ.

ლიტერატურის ოლიმპიადის დასკვნით ტურზე მოსწავლეთა ერთი, საკმაოდ სოლიდური ნაწილის წარუმატებლობა იმიტომ არის შეპირობებული, რომ ამ საგნის ზოგი მასწავლებელი და ოლიმპიადის სასკოლო, საქალაქო, რაიონული და ზონალური ტურის საორგანიზაციო კომიტეტები არასაკმაოდ პასუხისმგებლობით მოეკიდნენ რესპუბ-

ლიტურ ოლიმპიადზე მისავლენებელ კანდიდატთა შერჩევას, არაღლი
ეპიტურად შეაფასეს მათი თხზულებანი.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ზ:

1. მშობლიური ლიტერატურის მეათე რესპუბლიკურ ოლიმპია-
დაში მოპოვებული წარმატებისათვის დაჯილდოვდეს: პირველი ხარი-
სხის სიგელით 105 მოსწავლე, მეორე ხარისხის სიგელით 413 მოს-
წავლე.

2. მეორემეტე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ხელმძღვანელობი-
სათვის დამტკიცდეს საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენ-
ლობით:

2. 1. ს. ხუციშვილი, თ. ს. უ. ახალი ქართული ლიტერატუ-
რის კათედრის პროფესორი (თავმჯდომარე)

2. 2. ხ. იერულავა—გამომცემლობა „განათლების“ გენერალუ-
რი დირექტორი, მწერალი

2. 3. ვ. გასპარაშვილი—საქართველოს სსრ განათლების სამი-
ნისტროს სასკოლო ინსპექტორი

2. 4. ე. გულდამაშვილი—ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდი-
დატი, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექ-
ტორი (მდივანი)

2. 5. ს. დვალი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სკოლების სამმართველოს უფროსის მოადგილე, რესპუბლიკის სკო-
ლის დამსახურებული მასწავლებელი (თავმჯდომარის მოადგილე)

2. 6. ო. დოლაბერიძე—საქართველოს სსრ განათლების სამი-
ნისტროს ი. ს. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამე-
ცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, დოცენტი

2. 7. ვ. გრიგორიანი—მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრა-
ლური ინსტიტუტის მეთოდისტი

2. 8. ა. კასრაძე—ბ. ძნელაძის სახ. შრომის წითელი დროშის
ორდენოსანი პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის
წიგნზე მუშაობის განყოფილების გამგე

2. 9. ა. კვასხვაძე—მასწავლებელთა დახელოვნების თბილისის
საქალაქო ინსტიტუტის მეთოდისტი, რესპუბლიკის სკოლის დამსახუ-
რებული მასწავლებელი

1. 10. გ. მიქაელიანი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტ-
როს სასკოლო ინსპექტორი, პედაგოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი

2. 11. ნ. მურადოვა—გარდაბნის რაიონის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

2. 12. მ. ოჩივაძე—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელი მუშაობის სამმართველოს უფროსი

2. 13. ე. სურგულაძე—თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი, რესპუბლიკის სკოლის დამსახურებული მასწავლებელი

2. 14. ვ. ტურძელაძე—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სწავლებაში ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენების რესპუბლიკური მეთოდკაბინეტის მეთოდისტი, საქართველოს სსრ სკოლის დამსახურებული მასწავლებელი

2. 15. ივ. ქავთარაძე—ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ დამატების „ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში“ რედაქტორი, პროფესორი

2. 16. ვ. შელემეტიევა—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი

2. 17. გ. ჯავახიშვილი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის მეთოდისტი, რესპუბლიკის სკოლის დამსახურებული მასწავლებელი.

3. დამტკიცდეს მშობლიური ლიტერატურის მეთერთმეტე რესპუბლიკური ოლიმპიადის დეულეობა (თან ერთად).

4. 1977/78 სასწავლო წელს მეთერთმეტე რესპუბლიკური ოლიმპიადის ჩატარდეს ოთხ ტურად. სასკოლო, საქალაქო, (რაიონული), ზონალური და რესპუბლიკური. ამასთან, განისაზღვროს მათი ჩატარების შემდეგი ვადები: სასკოლო—1977 წლის დეკემბერში, საქალაქო (რაიონული)—1978 წლის იანვარში, ზონალური 1—5 თებერვალს, რესპუბლიკური—2 აპრილს.

5. რესპუბლიკური ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტმა ქმედითი პრაქტიკული დახმარება გაუწიოს სკოლებისა და ქალაქების (რაიონების) და ზონების საორგანიზაციო კომიტეტებს ადგილზე ოლიმპიადის მაღალ დონეზე ჩატარების საქმეში.

6. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) მშობლიური ლიტერატურის მეათე რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგები და მეთერთმეტე ოლიმპიადის დებულება, სათანადო ღონისძიებათა განხორციელების მიზნით, გულდასმით გააცნონ ამ

საგნების მასწავლებლებს მეთოდგაერთიანებათა სპეციალურ სხდომაზე;

ბ) დროულად შექმნან მშობლიური ლიტერატურის რესპუბლიკური ოლიმპიადის სასკოლო, საქალაქო, რაიონული და ზონალური ტურის ჩამტარებელი საორგანიზაციო კომიტეტები და განახორციელონ მათდამი საჭირო კონკრეტული ხელმძღვანელობა.

7. რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მშობლიური ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლებმა მეტი ყურადღება დაუთმოთ ამ საგნების შესწავლით განსაკუთრებით დაინტერესებულ მასწავლებელთა შერჩევას, ჩააძინოთ ისინი საგნობრივ აკადემიურ წრეებში და ყოველნაირად შეუწყონ ხელი მათი ლიტერატურული განადგობის, წერილი და ზეპირი შეტყვევების კულტურის დონის შემდგომ ამაღლებას.

8. მშობლიური ლიტერატურის ოლიმპიადაში მონაწილე, მოსწავლეთა წახალისების მიზნით:

8. 1. ეთხოვს საქართველოს ალკატრა ცენტრალურ კომიტეტს (ამხ. უ. შარტავა), დააწესოს სამი პრიზი ლიტერატურის ოლიმპიადაში მონაწილეთა საუკეთესო ხელოვნისათვის;

8. 2. ეთხოვს გამომცემლობა „განათლებას“ (ამხ. ხ. ბერულავა) გამოსცეს ოლიმპიადაში გამარჯვებულ მოსწავლეთა საუკეთესო ხელოვნები;

8. 3. გაზეთმა „სახალხო განათლებამ“ (ამხ. ნ. შველიძემ) დააწესოს ხუთი პრიზი იმ მოსწავლეებისათვის, რომლებიც განსაკუთრებით გამოიხატეს თავის ლიტერატურის ოლიმპიადის დასკვნით ტურში.

8. 4. ოლიმპიადაში გამარჯვებულთათვის მოეწყოს ექსკურსიები ისტორიულ-ლიტერატურული მარშრუტებით.

9. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა მთავარმა სამმართველომ (ამხ. გ. კბილაშვილმა) ბ. ძნელაძის სახელობის თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლეს გამოუყოს ოლიმპიადის ჩატარებისათვის საჭირო ქაღალდი.

10. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ა. კვაჭაძე) ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის 1978 წლის ბიუჯეტში გაითვალისწინოს ოლიმპიადის ჩატარებლად საჭირო ხარჯები.

11. სკოლების სამმართველომ (ამხ. ე. ქურციკიძე) განახორციე-

ელოს კონტროლი და ხელმძღვანელობა ამ. ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე.

12. ეს ბრძანება დაეგზავნაოთ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი — ო . ქ ი ნ ქ ლ ა ძ ე

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

მოსწავლეთა ოლიმპიადისა მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში

1. მოსწავლეთა ოლიმპიადის მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში ატარებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო ბ. ძნელაძის სახელობის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ბაზაზე, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითი, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური და თბილისის საქალაქო ინსტიტუტების მონაწილეობით ყოველწლიურად, ოქტომბრიდან აპრილამდე.

2. ოლიმპიადის მიზანია გააფართოოს და გააღრმავოს სკოლაში მიღებული ცოდნა მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში, გამოავლინოს ნიჭიერი, საგნების შესწავლით დინტერესებული მოსწავლეები, ხელი შეუწყოს მათ პროფესიულ ორიენტაციას, აამაღლოს მოსწავლეთა წერიითი და ზეპირი მეტყველების კულტურა.

3. ოლიმპიადაში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ რვაწლიანი და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების VI, II, IX, X (XI) კლასების მოსწავლეებს.

4. ნორჩ ლიტერატორთა რესპუბლიკური ოლიმპიადა ტარდება ოთხ ტურად: პირველი—სასკოლო, მეორე—საქალაქო, რაიონული, მესამე—ზონალური, მეოთხე—რესპუბლიკური. შესაბამისად, პირველი ტური ტარდება სკოლაში, მეორე—ქალაქის, რაიონის, მესამე—ზონის ცენტრში, მეოთხე, რესპუბლიკური კი—ქ. თბილისში.

5. ოლიმპიადის ხელმძღვანელობისათვის იქმნება:

ა) სასკოლო საორგანიზაციო კომიტეტები, რომელთაც ამტკიცებს სკოლის დირექტორი;

ბ) საქალაქო, რაიონული საორგანიზაციო კომიტეტი, რომ-

მელთა შემადგენლობას განსაზღვრავს და ამტკიცებს ქალაქის, რაიონის სხალხო განათლების განყოფილების გამგე;

გ) ზონალური საორგანიზაციო კომიტეტები—ზონის ცენტრად გამოყოფილი ქალაქებისა და რაიონების სხალხო განათლების განყოფილება ათა წარდგინებია; მასში შედიან სპეციალისტები ზონის ცენტრიდან და შესაბამისი ქალაქებიდან და რაიონებიდან. ზონალური საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა მტკიცდება ზონის ცენტრის სხალხო განათლების განყოფილების გამგის მიერ;

დ) რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი.

6. ოლიმპიადის ჩამტარებელი რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი ქმნის ყიურს, რომელიც აღგენს საოლიმპიადო მასალას, ასწორებს მოსწავლეთა ნამუშევრებს, არჩევს გამარჯვებულებს სიგელე ით დასაჯილდოებლად, აგრეთვე საუკეთესო თხზულებებს—გამოსაქვეყნებლად.

7. ზონალური ტურის ჩასატარებლად რესპუბლიკა იყოფა 29 ზონად; ზონების ცენტრებად მიჩნეულია:

7. 1. ქ. თბილისი — ქ. თბილისის სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 2 ქ. თბილისი — რკინიგზის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 3. ქ. სოხუმი — აფხაზეთის ასრ სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 4. ქ. ბათუმი — აჭარის ასრ სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 5. ქ. ცხინვალი — სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 6. ქ. ქუთაისი — ქ. ქუთაისის, ტყიბულის, წყალტუბოსა და მთაკოვსკის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 7. ქ. რუსთავი — ქ. რუსთავისა და გარდაზნის რაიონის სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 8. ქ. გორი — გორის, ქარელის, ხაშურის და ბორჯომის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 9. ქ. ფოთი — ქ. ფოთის სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 10. ქ. ზუგდიდი — ქ. ზუგდიდის, ხობისა და წალენჯიხის რაიონების მოსწავლეებისათვის;

7. 11. ქ. კიათურა — კიათურისა და საჩხერის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;

7. 12. ქ. სამტრედია—სამტრედიის, ვანისა და წულუკიძის რაიონების სკოლების მოსწავლე ისათვის;
7. 13. ქ. ზესტაფონი—ზესტაფონის, თერჯოლისა და ორჯონიკიძის რაიონების სკოლების მოსწავლე ისათვის;
7. 14. ქ. ცხაკაია—ცხაკაიას, აბაშიძის, ხოროწყუსა და გეგეჭკორის რაიონების სკოლების მოსწავლე ისათვის;
7. 15. ქ. მცხეთა—მცეთის, კასპისა და ღუმეთის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;
6. 16. ქ. ახალციხე—ახალციხის, ადიგენისა და ასპინძის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;
7. 17. ქ. ახალქალაქის—ახალქალაქისა და ბოგდანოვიკის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;
7. 18. ქ. ბოლნისი—ბოლნისის, დმანისისა და მარნეულის რაიონების სკოლების მოსწავლე ისათვის;
7. 19. თეთრიწყარო—თეთრიწყაროს რაიონის სკოლების მოსწავლეებისათვის;
7. 20. წალკა—წალკის რაიონის სკოლების მოსწავლე ისათვის;
7. 21. ქ. თელავი—თელავის, ახმეტისა და ყვარლის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;
7. 22. ქ. გურჯაანი—გურჯაანის, სიღნაღის, წითელწყაროსა და ლაგოდეხის რაიონების სკოლების მოსწავლე ისათვის;
7. 23. ქ. მახარაძე—მახარაძის, ჩოხატაურის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;
7. 24. ამბროლაური—ამბროლაურის და ონის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის;
6. 25. მესტია—მესტიის რაიონის სკოლების მოსწავლეებისათვის;
7. 25. ცაგერი—ცაგერის რაიონის სკოლების მოსწავლე ისათვის;
7. 27. ლენტეხი—ლენტეხის რაიონის სკოლების მოსწავლეებისათვის;
7. 28. თიანეთი—თიანეთის რაიონის სკოლების მოსწავლე ისათვის;
7. 28. ყაზბეგი—ყაზბეგის რაიონის სკოლების მოსწავლე ისათვის;
8. სასკოლო ტური ჩატარდება 1977 წლის დეკემბერში, საქა-

ლაქო (რაიონული)—1978 წლის იანვარში, ზონალური—5 თემის ვალს, რესპუბლიკური—2 აპრილს. მოსწავლეებს სასკოლო ტურში მონაწილეობისათვის შეარჩევნენ საგნის მასწავლებლები; საქალაქო, რაიონული ტურის კანდიდატებს სასკოლო ტურში გამარჯვებულთაგან არჩევენ თვით სკოლები და მათ შესახვა სათანადო ცნობებს უგზავნიან ქალაქის, რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებაში.

ზონალური ტურის კანდიდატებს საქალაქო, რაიონული ტურში გამარჯვებულთაგან შეარჩევენ შესაბამისი საქალაქო, რაიონული საორგანიზაციო კომიტეტები და მათ სიებს, შემოწმებულს განათლების განყოფილების მიერ, 10 იანვრამდე უგზავნიან ზონის ცენტრის საორგანიზაციო კომიტეტს.

9. ზონის საორგანიზაციო კომიტეტი ასწორებს სკოლის ზონალურ ტურზე შესრულებულ თხზულებებს, რესპუბლიკურ ტურში დასაშვებ მოსწავლეთა სიებსა და მათ ნამუშევრებს, არა უგვიანეს 5 დღისა, უდგენს რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტს, რომელმაც თავის მხრივ გადაამოწმებს წარმოდგენილ შეფასებებს და გამარჯვებულ მოსწავლეებს გამოიწვევს რესპუბლიკურ ტურში მონაწილეობის მისაღებად.

შენიშვნა: რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტს ეგზავნება ტურის იმ მონაწილეთა ფხვნილებანი, რომლებიც 12, 13, 14, 15 ქუდი თ შეფასდა.

10. სასკოლო და საქალაქო, რაიონული ტურისათვის თემებს ადგენენ საქალაქო, რაიონული საორგანიზაციო კომიტეტები, ზონალური და რესპუბლიკური ტურისას—რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი. საორგანიზაციო კომიტეტები თემებს, დალუქული პაკეტით, იღებენ სპეციალური ფოსტით ან ამ მიზნით საგანგებოდ შერჩეული პირის საშუალებით,

11. ზონალური ტურის დღეს დალუქულ პაკეტს, ოლიმპიადის მონაწილეთა თანდასწრებით, ხსნის ზონალური საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე.

შენიშვნა: ოლიმპიადაზე წერიითი სამუშაოები სრულდება წინასწარ მიმზადებულ და შტამბდასმულ ქაღალდზე, რომელსაც ამზადებენ შესაბამისი საორგანიზაციო კომიტეტები.

12. სასკოლო, საქალაქო, რაიონული ზონალური და რესპუბლიკური ტურის მონაწილე მოსწავლეებს ეძლევათ ხუთი შემდეგი ხასიათის ემბა: მცირე მოცულობის ან დიდტანიანი ნაწარმოების გარკვეული მონაკვეთის იღებურ-მხატვრული ანალიზი, ამა თუ იმ მწერ-

ლის თხზულების შესახებ არსებულ განსხვავებულ შეხედულებათა მოსწავლისეული მიმოხილვა, შემოქმედებითი ამოცანის დამოუკიდებლად გადაწყვეტა, მოცემულ ენობრივ მასალაზე სხვადასხვა ჟანრის მხატვრული ნაწარმოების შექმნა პასუხები მოცემულ კითხვებზე, რომლებშიც უნდა გამოჩნდეს მოსწავლის დამოუკიდებელი მსჯელობის, დასაუთების, აზროვნების უნარი, კითხვით მხატვრული ლიტერატურისა და ხელოვნების სხვადასხვა დარგში მოსწავლის მომზადების გამოსავლინებად. არჩეული თხზულების შესასრულებლად განსაზღვრულია 5 ასტრონომიული საათი.

13 ზინალურ ტურში გამარჯვებულ მოსწავლეებს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი გაიწვევს თბილისში დასკვნით ტურში მონაწილეობის მისაღებად, რესპუბლიკური ოლიმპიადის დასკვნით ტურში გამარჯვებულად ითვლება მოსწავლე, რომლის ნამუშევრები შეფასდება 12, 13, 14, 15 ქულით. წერიითი ნამუშევრები 14 და 15 ქულით ჯილდოვდება 1-ლი ხარისხის, ხოლო 12 ან 13 ქულით შეფასებული — II ხარისხის სიგელით.

14. რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის ყოფრი წინადადებებს ოლიმპიადის დასკვნით ტურში გამარჯვებული მოსწავლეების სიგელით დაჯილდოების, აგრეთვე მოსწავლეებს საუკეთესო თხზულებების მათი გამომკვეყნების შესახებ წარუდგენს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ხელმძღვანელობას.

შ ი ნ ა პ რ ს ი

1. ბრძანება № 685—მოსწავლე-ახალგაზრდობის კომუნისტურ აღზრდაში სახელმწიფო სიმბოლოების—ჰიმნის, დროშისა და გერბის როლის გაძლიერების შესახებ	3
2. საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს მისაღებია ნაიშ შეეენახეთა პირველ რესპუბლიკური შეკრების მონაწილეებისადმი	8
3. საქართველოს ნორი შეეენახეთა I რესპუბლიკური შეკრების მონაწილეთა მიმართვა რესპუბლიკის მოსწავლე-ახალგაზრდობისადმი	10
4. დადგენილება—ქ. გურჯაანში ნორი შეეენახეთა პირველი რესპუბლიკური შეკრებას ჩატარების შესახებ	13
5. ბრძანება № 731—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის შემადგენლობის დამტკიცების შესახებ	14
6. დადგენილება—1975—1977 წლებში საკავშირო დათვალიერებაში რესპუბლიკის სკოლის გარეშე დაწესებულებების მონაწილეობის შესახებ	16
7. ინფორმაცია—1975—1977 წლებში საკავშირო დათვალიერებაში რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებებს მონაწილეობის შესახებ	19
8. დადგენილება—საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა და მასწავლებელთა მასობრივ რესპუბლიკურ ღონისძიებათა 1978 წლის კალენდარული გეგმის შესახებ	26
9. ბრძანება № 747—რუსული და უცხოური ენების სწავლების სრულყოფის მიზნით პედაგოგიური ექსპერიმენტის ჩატარების შესახებ	38
10. ბრძანება № 750—თბილისის რიგ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში არაბული, სპარსული და თურქული ენების სწავლების შემოღების შესახებ	41
11. ბრძანება № 753—მშობლიურ ლიტერატურაში მეთე რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და მეთერთმეტე ოლიმპიადისათვის მზადების შესახებ	43

8-9 1/21

რედაქტორი ნ. ა. ფოფხაძე
კორექტორი ლ. დოლიძე
ტექნიკური ეკ. ნეშუაშვილი

ფასი 10 კპპ.

ბელოწერილია დასაბეჭდად I/II—1978 წ. ანაწყობის ზომა 6×9,5
ქაღალდის ზომა 60×84, სასტამბო ფორმათა რაოდენობა 5,5

შეკ. № 1447

უე—03927

ტარაფი 50 00

საქ სსრ მინისტრთა საბჭოს გამომცემლობათა, პოლიგრაფიისა და წიგნის
ვაჭრობის საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტის სტამბა № 11,

უშ. ჩხეიძის ქ № 19

Типография № 11, Государственного комитета по делам издательств,
полиграфии и книжной торговли Совета Министров Грузинской ССР
ул. Уш. Чхендзе 19